

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcov **1/ M. V.** a **2/ O. V.**, bývajúcich v S., v dovolacom konaní zastúpených advokátkou JUDr. D. B. so sídlom v S., proti **žalovaným : 1/ U., a.s.** so sídlom v B., **2/ G., s.r.o.**, naposledy so sídlom v K. a **3/ G. - h, a.s.** so sídlom v S., o **vyslovenie neplatnosti právneho úkonu a zaplatenie 12 706,89 eur s príslušenstvom**, vedenej na Okresnom súde Spišská Nová Ves pod sp. zn. 1 C 14/2006, o dovolaní žalobcov proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach z 9. júla 2009, sp. zn. 4 Co 292/2008, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **o d m i e t a .**

Žalovaným nepriznáva náhradu trov dovolacieho konania.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Spišská Nová Ves (súd prvého stupňa) rozsudkom zo dňa 18. júna 2008 č.k. 1 C 14/2006-160 zamietol žalobu, ktorou sa žalobcovia domáhali, aby súd určil, že je neplatná kúpna zmluva z 11. júla 2000 uzavretá medzi nimi a žalovaným 2/, ktorej predmetom boli nehnuteľnosti v kat. území Spišská Nová Ves zapísané na LV č. X. ako budova súp. č. X. na pozemku parc. č. X., pozemok parc. č. X. - zastavané plochy a nádvoría vo výmere X. m² a parc. č. X. - zastavané plochy a nádvoría vo výmere X. m², a aby žalovanému 1/ súd uložil povinnosť zaplatiť im spoločne a nerozdielne sumu 382 808,-- Sk so 6%-ným úrokom z omeškania od 17. januára 2006 do zaplatenia. Žalobcom uložil povinnosť zaplatiť žalovanému 3/, do rúk jeho zástupcu, náhradu trov konania v sume 9 506,-- Sk. Právo na náhradu trov konania vo vzťahu medzi žalobcami a žalovanými 1/ a 2/ nepriznal a rozhodol, že štát nemá právo na náhradu trov konania.

Krajský súd v Trenčíne (odvolací súd) rozsudkom z 9. júla 2009, sp. zn. 4 Co 292/2008 nepripustil zmenu žaloby navrhnutú žalobcami v odvolaní, potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa vo výroku, ktorým bola zamietnutá žaloba o určenie neplatnosti právneho úkonu a vo výroku o náhrade trov konania medzi žalobcami a žalovanými 2/ a 3/ rade a vo zvyšujúcej časti rozsudok súdu prvého stupňa zrušil a v rozsahu zrušenia mu vec vrátil na ďalšie konanie. Odvolací súd nepripustil zmenu žaloby (na určenie vlastníckeho práva) majúc za to, že výsledky doterajšieho konania nemohli byť podkladom pre konanie o zmenenej žalobe. Potvrdzujúci výrok svojho rozhodnutia odôvodnil tým, že súd prvého stupňa posúdil vec právne správne. Za nepreskúmateľné ale považoval rozhodnutie súdu prvého stupňa o žalobe v časti domáhajúcej sa splnenia povinnosti žalovaným 1/ nahradiť žalobcom škodu, z ktorého dôvodu ho zrušil a v rozsahu zrušenia vrátil vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Proti tomuto rozsudku krajského súdu podali žalobcovia dovolanie. Žiadali, aby dovolací súd rozsudok odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Dovolanie odôvodnili tým, že „v konaní došlo k vadám“, keďže odvolací súd konal vo veci, a to napriek tomu, že na majetok žalovaného 3/ bol vyhlásený konkurz. Poukázali na ustanovenie § 47 ods. 1 a ods. 3 zákona č. 7/2005 Z.z. o konkurze a reštrukturalizácii v znení neskorších predpisov.

K dovolaniu sa vyjadril žalovaný 1/, ktorý žiadal dovolanie zamietnuť, nakoľko dovolanie nespĺňa požiadavky stanovené zákonom.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.), po zistení, že dovolanie podali včas účastníci konania, ktorí sú v dovolacom konaní zastúpení advokátom (§ 240 ods. 1 a § 241 ods. 1, druhá veta O.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania, keďže jeho nariadenie nepovažoval za potrebné (§ 243a ods. 1 O.s.p.), predovšetkým skúmal, či dovolanie bolo podané proti takému rozhodnutiu odvolacieho súdu, resp. jeho častiam, proti ktorým ho zákon pripúšťa.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

Žalobcovia napadli dovolaním rozsudok odvolacieho súdu vo všetkých výrokoch, t.j. 1/ vo výroku, ktorým odvolací súd nepripustil zmenu žaloby navrhnutú žalobcami v ich odvolaní, 2/ vo výroku, ktorým odvolací súd potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa v časti o zamietnutí žaloby o určenie neplatnosti právneho úkonu a vo výroku o náhrade trov konania medzi žalobcami a žalovanými 2/ a 3/ a 3/ vo výroku, ktorým odvolací súd vo zvyšujúcej časti zrušil rozsudok súdu prvého stupňa a v rozsahu zrušenia vrátil vec na ďalšie konanie. Prípustnosť ich dovolania preto dovolací súd skúmal vo vzťahu ku každému z napadnutých výrokov rozsudku odvolacieho súdu. Pritom prihliadol na to, že výrok odvolacieho súdu, ktorým odvolací súd nepripustil zmenu žaloby navrhnutú žalobcami v ich odvolaní a tiež výrok, ktorým odvolací súd vo zvyšujúcej časti zrušil rozsudok súdu prvého stupňa a v rozsahu zrušenia vrátil vec na ďalšie konanie, má procesnú povahu uznesenia, i keď tieto výroky boli pojaté v rozsudku (§ 167 ods. 1, § 223 O.s.p.).

Dovolanie účastníka proti uzneseniu odvolacieho súdu je prípustné, ak je ním napadnuté zmeňujúce uznesenie odvolacieho súdu (§ 239 ods. 1 písm. a/ O.s.p.) alebo ak odvolací súd rozhodoval vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločenstiev na zaujatie stanoviska (§ 239 ods. 1 písm. b/ veta prvá O.s.p.). Podľa § 239 ods. 2 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa, ak a/ odvolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, b/ ide o uznesenie o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia, c/ ide o uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky.

Keďže výroky napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu majúce povahu uznesenia nevykazujú znaky niektorého z vyššie uvedených uznesení, nemožno prípustnosť ich dovolania vyvodiť z ustanovení § 239 ods. 1 a 2 O.s.p.

Žalobcovia napádajú dovolaním aj výrok, ktorým odvolací súd potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa vo výroku, ktorým bola zamietnutá žaloba o určenie neplatnosti právneho úkonu a vo výroku o náhrade trov konania medzi žalobcami a žalovanými 2/ a 3/. Prípustnosť ich dovolania v tejto časti treba posúdiť podľa ustanovení § 238 O.s.p. upravujúcich prípustnosť dovolania proti rozsudku odvolacieho súdu.

V zmysle ustanovenia § 238 O.s.p. platí, že ak dovolanie smeruje proti rozhodnutiu vydanému v tejto procesnej forme, je prípustné, ak je ním napadnutý zmeňujúci rozsudok (§ 238 ods. 1 O.s.p.) alebo rozsudok, v ktorom sa odvolací súd odchýlil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci (§ 238 ods. 2 O.s.p.), alebo taký rozsudok potvrdzujúci rozsudok súdu prvého stupňa, vo výroku ktorého odvolací súd vyslovil, že je dovolanie prípustné, pretože po právnej stránke ide o rozhodnutie zásadného významu (§ 238 ods. 3 O.s.p. v znení do 28. februára 2010).

V danom prípade dovolanie žalobcov smeruje proti časti rozsudku, ktorá nevykazuje znaky niektorého z rozsudkov uvedených v označených zákonných ustanoveniach. Vzhľadom na uvedené treba ich dovolanie v tejto časti považovať za neprípustné.

Dovolanie žalobcov by bolo prípustné, a to tak proti tým častiam rozhodnutia odvolacieho súdu, ktoré majú povahu uznesenia, ako aj proti výroku vo veci samej majúceho povahu rozsudku, iba vtedy, ak by konanie odvolacieho súdu, ktoré predchádzalo ich vydaniu, malo vady podľa ustanovenia § 237 písm. a/ až g/ O.s.p. Podľa uvedeného ustanovenia totiž dovolanie je prípustné proti *každému* rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát. Také vady konania odvolacieho súdu ale odvolací súd nezistil.

Žalobcami uvádzaná vada konania odvolacieho súdu, spočívajúca v tom, že odvolací súd konal vo veci, hoci na majetok žalovaného 3/ bol uznesením Okresného súdu Košice I č.k. 31K 43/2008-368 z 18. novembra 2008 vyhlásený konkurz, nenapĺňa znaky ani jednej z vyššie uvedených vád. Riešenie sporu o neplatnosť kúpnej zmluvy a o splnenie povinnosti nahradiť škodu nepochybne patrí do právomoci súdu. Konanie súdu nie je tak postihnuté vadou podľa ustanovenia § 237 písm. a/ O.s.p. Vyhlásením konkurzu úpadca nestráca právnu subjektivitu, teda ani spôsobilosť byť účastníkom konania a procesnú spôsobilosť (porovnaj napr. rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 27. mája 1998 sp.zn.

5 Cdo 27/1999). Vzhľadom na uvedené nemá konanie súdu ani vady podľa § 237 písm. b/ a c/ O.s.p. V danej veci nešlo ani o prekážku veci už právoplatne rozhodnutej alebo prekážku už začatého konania, teda o vadu uvedenú v ustanovení § 237 písm. d/ O.s.p. Súd v danej veci konal na základe žaloby, teda nechýbala ani táto podmienka konania, nedostatok ktorej by mal za následok vadu podľa § 237 písm. e/ O.s.p. Žalobcom sa postupom odvolacieho súdu ani neodňala možnosť konať pred súdom v zmysle ustanovenia § 237 písm. f/ O.s.p. Postupom súdu im nebola znemožnená realizácia procesných práv a právom chránených záujmov priznaných mu Občianskym súdnym poriadkom na zabezpečenie svojich práv a oprávnených záujmov. Naostatok nebolo ani zistené, že by vo veci rozhodoval vylúčený sudca alebo že by súd bol nesprávne obsadený, teda že by konanie súdu bolo postihnuté vadou v zmysle ustanovenia § 237 písm. g/ O.s.p.

Iná procesná vada konania (vada, ktorá nie je uvedená v ustanovení § 237 O.s.p.), na rozdiel od vád taxatívne vymenovaných v § 237 O.s.p., nezakladá zmätočnosť rozhodnutia majúcu za následok prípustnosť dovolania, a je preto významná len v prípade, že dovolanie je v danej právnej veci prípustné (o tento prípad ale v prejednávanej veci nejde).

Naostatok treba v danej veci pripomenúť žalobcom, že žalovaného 3/, na majetok ktorého bol konkurz vyhlásený, sa netýkala žiadna časť žaloby (žalobcovia sa ňou domáhali určenie neplatnosti zmluvy medzi nimi a žalovaným 2/ a náhrady škody žalovaným 1/) a tiež ustanovenie § 47 ods. 1, tretej vety zákona č. 7/2005 Z.z. o konkurze a reštrukturalizácii podľa ktorého na účastníkov konania, ktorí vystupujú na strane úpadcu, prerušenie konania pôsobí, len ak ide o nerozlučné spoločenstvo alebo o vedľajšie účasníctvo.

Nakoľko prípustnosť dovolania žalobcov vo veci samej nemožno vyvodiť z ustanovení § 238 O.s.p. a § 239 O.s.p., a v dovolacom konaní nevyšlo najavo, že by konanie na súdoch nižšieho stupňa bolo postihnuté vadami uvedenými v § 237 O.s.p., Najvyšší súd Slovenskej republiky ich dovolanie odmietol podľa § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. ako dovolanie smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je tento opravný prostriedok prípustný.

V dovolacom konaní úspešným žalovaným vzniklo právo na náhradu trov dovolacieho konania proti žalobcom, ktorí úspech nemali (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). Dovolací súd napriek tomu úspešným účastníkom náhradu trov

dovolacieho konania nepriznal, lebo nepodali návrh na ich náhradu (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 151 ods. 1 O.s.p.).

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 19. januára 2011

JUDr. Ladislav G ó r á s z, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia : Bc. Patrícia Špacírová